

تابلوگردی

استانداردهای تابلو در ایران!

شین. سین - آنچه در کشور ما تابلوست، اصرار شدیدی مان بر رعایت کردن استانداردهای تابلوست؛ به گونه‌ای که رعایت کردن این استانداردها، خواب شب را از چشم ما ربوده است! و خوب البته از آنجاکه خواب شب برای هر انسانی لازم است، این کم‌خوابی‌ها باعث می‌شود گاهی خطاهایی هم سر بزنند؛ شما به بزرگی خودتان بیخشد!

ترجمه تابلو

همه می‌دانند مردم کشور ما در انگلیسی صحبت کردن زبانزد هستند؛ اصلا انگار انگلیسی، زبان اول ماست. این زبانزد بودن در ترجمه‌هایمان و به‌ویژه ترجمه تابلوهای گردشگری مان بسیار تابلوست، تاجایی که گاهی آن قدر دوز زبانزد بودن بالا می‌رود که تبدیل به زخم زبان می‌شود! مثلا در تابلوها اصرار داریم همه چیز حتی نام‌ها را هم ترجمه کنیم! نمونه‌اش هم این تابلو «خدا بنده» که ترجمه‌اش شده است «Godbandeh»

سازگاری تابلو

ابتکار ما در استفاده از تابلوهای متناسب با طبیعت را واقعا باید طلا گرفت! خوب البته گاهی وقت‌ها هم کارتن می‌گیرند! در این نمونه، از مواد قابل بازیافت برای تابلو استفاده شده است! روش بازیافت هم به این صورت است که در مواقع بارانی، این نشانه‌های گردشگری خود به خود بازیافت می‌شوند تا افراد زیر باران حالش را ببرند!

صرفه جویی تابلو

و اما صرفه جویی ما که بسیار شایان تقدیر است و باید کشورهای اروپایی هم الگوی خود قرار دهند. چه کاری است سوسول بازی برخی کشورهای اروپایی که هر دو کیلومتر یک بار، تابلو می‌زنند و دائم یک نشانی را تکرار می‌کنند! ما یک‌دفعه همه نشانی‌ها را روی یک تابلومی نویسیم و خلاص!

شوخی‌های تابلو

از حسن شوخ طبعی مان هم که نمی‌شود به‌سادگی گذشت. ما کلا آدم‌های شوخی هستیم و به همین خاطر، گاهی تابلوها را طوری طراحی می‌کنیم که دور هم بخندیم! مثلا اگر شما گلاب به رویتان «دبلیوسی» داشتید و از قضا این قضای حاجت‌تان خیلی فوری و فوئی هم بود و از قضا خارجی هم بودید، این تابلو به خوبی شما را راهنمایی می‌کند و می‌گوید با حرکات MC نیازتان را برطرف کنید!

طوبی اردلان - ما از پول بدمان می‌آید. صنمی هم بارونق و پیشرفت

نداریم. از نظر ما قطب شدن و سر زبان افتادن جلف بازی است. شیر نفت و گاز مان باز است و همین که چرخ اقتصاد مان کج‌دار و مریز می‌چرخد، کافی است؛ حالا کمی شنگ لنگ هم بزند، اهمیتی ندارد. قبول ندارید؟ اگر ندارید، چرا تلاش نمی‌کنیم تا از قافله کشورهایمان که این روزها روی پول سزاترین صنعت جهان یعنی صنعت توریسم، تمرکز کرده اند، عقب نمانیم. چپمان در ورود مسافر، داشتن آثار تاریخی و طبیعی و تنوع فرهنگی که پر است؛ فقط انگار دوست نداریم داشته‌هایمان تابلو بشوند. چطوری؟ برایشان تابلو نمی‌زنیم! معرفی‌شان نمی‌کنیم. نشانی هم نمی‌دهیم تا کسی نرود سر وقتشان و از تماشایشان لذت ببرد. اگر کسی دلیلش را بپرسد، پای نبود بودجه را وسط می‌کشیم، ولی برای روکم‌گنی هم که شده، هر سال فهرستمان را با اعداد و ارقام چند میلیونی و ورود مسافر پر می‌کنیم و از ظرفیت‌های شهرمان در جذب گردشگر می‌گوییم. گردشگری که اگر آمار ورودش برای یک کشور اروپایی مطرح می‌شد، قطعاً از آن کشور به عنوان یک قطب موفق در صنعت توریسم نام می‌بردند، اما برای شهر ما این اعداد حاصلی جز تشدید مشکلاتی مانند ترافیک و گرانی نداشته است. متأسفانه سردرگمی در یک کلان‌شهر، نخستین ارمان ما به کسانی است که وارد مشهد می‌شوند و تصمیم دارند چندصباحی را در این شهر به‌گشت‌وگذار بپردازند و از تماشای دیدنی‌های آن لذت ببرند؛ زیرا راهنما یا تابلو برای معرفی و مسیریابی مکان‌های گردشگری در شهرمان آن قدر کم است که شاید به چشم هم نیاید؛ سطرهای پیش‌رو نقبی است بر فضای کم‌تابلوی راهنما در مشهد که حاصل گفت‌وگو با پیمان حصاربی باستان‌شناس و کارشناس گردشگری، بخت‌آزما مدیر روابط عمومی سازمان ترافیک، شالچیان مدیر گردشگری شهرداری مشهد و ضیایان مدیر روابط عمومی میراث فرهنگی خراسان رضوی است.

گردشگری تابلو می خواهد

کمبود علائم راهنمای گردشگر مسافران میلیونی مشهد را سردرگم کرده است

چرا به تابلوهای گردشگری نیاز داریم؟

تابلو، از مهم‌ترین اصول اطلاع‌رسانی در صنعت گردشگری است و در واقع این صنعت بدون وجود تابلو و راهنما توسعه نخواهد یافت؛ زیرا صنعت گردشگری تنها وقتی رونق می‌گیرد که به گردشگر معرفی شود و راه رسیدن به آن برای او هموار باشد؛ متأسفانه در ایران، جاذبه‌های گردشگری آن‌طور که شایسته و بایسته است، معرفی نشده‌اند. اینکه ما یک اثر تاریخی یا جاذبه گردشگری داشته باشیم، اما تابلوی راهنمایی برای پیدا کردن آن نصب نشده باشد، شبیه آن است که ما ساختمانی بسازیم، اما نشانی آن را به کسی ندهیم. وقتی جاذبه‌های گردشگری ما پنهان و ناشناخته هستند، چطور می‌توان انتظار داشت که گردشگر داخلی یا خارجی جذب مشهد شود.

وضعیت مشهد در تابلوهای گردشگری چطور است؟

مادونوع تابلوی گردشگری داریم؛ یکی تابلوهایی که حکم شناسنامه اثر را دارند و توضیح ویژگی‌های آن بنا یا جاذبه گردشگری روی آن درج شده است و دیگری تابلوهایی که در مسیر رسیدن به یک بنای تاریخی یا جاذبه گردشگری، نصب و راهنمای راه مسافران برای رسیدن به آن مکان می‌شوند. ما در زمینه راهنمای

گردشگر با کمبود تابلوها در هر دو نوع روبه‌رو هستیم؛ به عنوان مثال از حرم به آرامگاه فردوسی که دو قطب مهم گردشگری شهر هستند، هیچ تابلوی راهنمایی وجود ندارد، از حرم به وکیل آباد نیز تابلوی نیست تا زائر پس از فراغت از زیارت، اگر قصد تفریح یا استراحت داشت، به این مسیرها هدایت شود.

متأسفانه در حال حاضر تقریباً هیچ ارگان و سازمانی، آمار دقیقی از تعداد تابلوهای گردشگری سطح شهر مشهد ندارد. حتی وظیفه نصب تابلوهای گردشگری به‌طور دقیق مشخص نیست که بر عهده کدام سازمان است. یکی می‌گوید اول باید مطالعه از سوی فلان ارگان انجام شود، دیگری

می‌گوید باید برای ما بودجه تعیین کنند تا بتوانیم تابلو نصب کنیم و هنوز بودجه‌ای نداریم و... خلاصه این پاس‌کاری‌های تابلو ادامه دارد. در حال حاضر ۲۰۰ مکان در استان برای نصب تابلو معرفی گردشگری و تابلوهای راهنمای مسیر شناسایی شده و منتظر بودجه است.

آمارها چه می‌گویند؟

استانداردهای گردشگری در هر کشوری متفاوت است. ابعاد و اندازه تابلوهای مسیر گردشگری در ایران، مطابق با علائم راهنمایی و رانندگی ساخته می‌شوند و رنگ عموم آن‌ها قهوه‌ای است. به عنوان مثال در کشورهای اروپایی در تابلوهای معرفی اثر تاریخی یا جاذبه گردشگری،

از رنگ‌های شاد استفاده می‌کنند تا نگاه گردشگر را جذب کند. اصلاً مردم علائم را با رنگ‌ها می‌شناسند. همچنین در کشورهای اروپایی علاوه بر تابلوها در چاپ بروشور و کاتالوگ‌های راهنمای مکان گردشگری از رنگ‌های شاد بیشترین بهره‌رسانی استفاده را می‌برند.

آلودگی صوتی، بصری و نوری، از دیگر مشکلات گردشگران در شهرهای مختلف ایران از جمله مشهد است. اندک تابلوهای راهنمای گردشگری که در شهر وجود دارد، در محاصره تابلوهای تبلیغاتی ناهمگون و بدشکل یا تابلوهای بزرگ پاساژهای رنگارنگ و مغازه‌های

مختلف گم شده است. هر کسی بنا بر سلیقه خود رنگ و اندازه تابلوی محل کسبش را بی‌توجه به استانداردها نصب کرده است و همین مسئله سردرگمی‌های مسافر را در یافتن یک مکان گردشگری تشدید می‌کند.

وقتی تابلوهای گردشگری گم می‌شوند!

مشکلات تابلو

- نبود پیوستگی میان تابلوهای مسیریابی (که موجب می‌شود نتوانیم تابلوها را تا رسیدن به مقصد دنبال کنیم)
- نبود تابلو معرفی و هدایت مسیر برای برخی از جاذبه‌های گردشگری شهر
- تراکم خارج از عرف تابلوها در برخی معابر که موجب سردرگمی می‌شود
- یکدست نبودن تابلوهای گردشگری و استفاده از رنگ‌های مختلف
- جانمایی نادرست تابلوها در نقاط کور
- پنهان شدن برخی تابلوها در پس شاخ و برگ درختان
- آسیب‌های ظاهری مانند رنگ‌زدگی، شکستگی یا رنگ‌پریدگی تابلوها
- نامتناسب بودن رنگ و اندازه متن تابلوهای نام‌معتبر و ناخوانا شدن تابلو
- کوچک بودن بیش از اندازه تابلوهای نام‌معتبر و خیابان
- مشخص نبودن جهت هدایت تابلو در برخی از موارد
- دوز بانه نبودن بسیاری از تابلوهای نام‌معتبر و هدایت مسیر

استانداردها

مناسب‌ترین تعداد

بهترین حالت، معرفی تنها دو مقصد با ترسیم یک پیکان جهت‌نماست.

بهترین فونت

بهترین فونت در تابلوهای جهت‌نما برای نوشته‌های فارسی فونت «هما» و نوشته‌های انگلیسی فونت «جم» افست.

مربوط‌ترین جنس

جنس بدنه تابلوها از ورق سیاه‌رنگ روغنی کشتی‌متناسب با ابعاد تابلو به ضخامت از ۱/۲۵ میلی‌متر تا ۲ میلی‌متر است. ساخت بدنه تابلو، باید قالبی بیکار چه باشد.

خوش‌رنگ‌ترین

بدنه تابلو به روش الکترواستاتیک پودری رنگ‌آمیزی می‌شود. رنگ بدنه موجب افزایش دوام تابلو می‌شود و در برابر شرایط جوی، خراش و خوردگی مقاومت آن را افزایش می‌دهد.

مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری مشهد چند تابلو دارند؟

■ **حرم مطهر امام رضا (ع):** خوشبختانه وضعیت تابلوهای راهنمای مهم‌ترین قطب گردشگری مشهد، استانداردهای لازم را دارد. از خارج از شهر مشهد، تابلوهای کیلومترشمار تا حرم مطهر رضوی نصب شده است و داخل شهر نیز در نقاط مختلف، تابلوهای راهنمای زائر برای هدایت به حرم مطهر رضوی وجود دارد تا زائر با خیال راحت در سطح شهر براند.

■ **آرامگاه فردوسی:** دومین قطب گردشگری شهر مشهد است و طبیعتاً باید از اولین قطب گردشگری شهر تابلوها برای راهنمای زائران به سمت دومین قطب نصب شده باشد. تابلوهای کیلومترشمار نیز باید از خارج شهر مشهد کیلومتر باقی مانده تا آرامگاه را نشان دهد، اما متأسفانه تنها چیزی که گردشگر را به سمت آن هدایت می‌کند، چند تابلوی قدیمی است که آن هم به اشتباه گردشگر را به سمت جاده قدیمی بولوار توس می‌کشد. در حالی که چهارسال از ساخت بولوار شاهنامه و بزرگراه آسیایی می‌گذرد، هنوز دریغ از نصب یک تابلوی راهنما در این مسیر.

■ **موزه بزرگ خراسان:** سوازی گردشگران، خیلی از مشهدی‌ها هم نمی‌دانند موزه بزرگ خراسان که در کوهسنگی قرار گرفته است، بزرگ‌ترین موزه خاورمیانه است. تمام شهر را که بگردید هیچ تابلوی راهنمایی وجود ندارد که گردشگران را به سمت این مکان هدایت کند. برای این موزه تنها یک تابلوی معرفی نصب شده که آن هم جلوی ورودی قرار دارد.

■ **خانه ملک:** این خانه، یکی دیگر از مکان‌های گردشگری مشهد است که در حد موزه بزرگ خراسان هم اقبال نداشته تا در نمایشش روی نقشه یا تعیین مسیر گردشگری برای رسیدن به آن تابلویی نصب شود. خانه ملک این روزها بی‌آنکه صدای پای مسافری را بشنود، در قسمتی از خیابان ارگ قد علم کرده است.

■ **آرامگاه نادر:** این مکان هم حال و احوالش شبیه دیگر بناها و مکان‌های گردشگری شهر است؛ بی‌تابلو و بی‌علائم. تنها اقبالی که با آرامگاه نادری یار بوده، قرار گرفتن آن در مرکز شهر و در مسیر آمد و شد مسافران و زائران به حرم مطهر بوده که سبب شده از دیگر جاذبه‌های گردشگری مشهد شناخته شده‌تر باشد.

■ **حمام شاه (مهدی قلی بیگ):** تقریباً «هیچ» تابلو، سهم تنها حمام قدیمی شهر و موزه مردم‌شناسی امروز مشهد است. یعنی اگر کسی قبل از آمدن به مشهد، نام این موزه را شنیدند و در اینترنت هم جست‌وجویی نکرده باشد، با گشتن در شهر نمی‌تواند نام و نشانی از این جاذبه خاص گردشگری بیابد.